

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

ТРАНСФОРМАТИВНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

Збірник наукових праць
за матеріалами
II міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

25–26 березня 2010 року

Міністерство освіти і науки України
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

ТРАНСФОРМАТИВНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

**Збірник наукових праць за матеріалами
II міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

25–26 березня 2010 року

ПОЛТАВА
РВВ ПУЕТ
2010

УДК 330.341.2:316.324
ББК 65.012.2+65.52
Т65

Рекомендовано до друку вченою радою Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Протокол № 3 від 17.03.2010 р.

Головний редактор: *Ніколенко С.С.*, д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Редакційна колегія: *Пінчук І.О.*, к.е.н. доцент кафедри економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»; *Похилюк В.В.*, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»; *Шевченко О.М.*, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Рецензенти:

Жученко В.С., д.е.н., професор кафедри політичної економії Полтавської державної педагогічної академії ім. В.Г. Короленка.

Ковальчук І.М., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії кафедри економічної теорії ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Т65 Трансформативні перетворення в контексті глобальних змін: Збірник наукових праць за матеріалами II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2010. – 181 с.

ISBN 978-966-184-085-9

У збірнику наукових праць розглянуті актуальні проблеми інституційних змін функціонування сучасних суспільно-економічних систем, стратегій трансформації національної фінансово-кредитної системи, трансформації системи державного управління в умовах глобалізації, сучасних трансформаційних змін світової економіки. Особлива увага приділена трансформаційним впливам глобалізації на економічні процеси в Україні, Казахстані, Білорусії, Росії, Узбекистані та Вірменії.

Збірник призначений для фахівців, викладачів, аспірантів, студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами трансформаційних змін економічних інститутів в умовах глобалізації.

Матеріали друкуються мовами оригіналів – українською, російською, англійською. Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність наданих до збірника матеріалів.

ISBN 978-966-184-085-9

УДК 330.341.2:316.324
ББК 65.012.2+65.52

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2010 р.

ствин с системой национальных счетов, любая кредиторская задолженность белорусских предприятий перед своими иностранными инвесторами по любым хозяйственным договорам автоматически зачисляется в состав иностранных инвестиций.

Таким образом, целесообразно делать упор не на количество привлеченных инвестиций, а на их качество, структуру. Другими словами, предпочтения необходимо отдавать лишь тем инвестициям, которые смогут принести в нашу экономику реальный иностранный капитал, инновации и новые технологии.

СТРАТЕГІЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

*І.Г. Бритченко, д.е.н., професор,
Полтавський університет економіки і торгівлі.*

В сучасних економічних умовах фінансово-кредитна система України потребує трансформації. Це обумовлено неспроможністю вітчизняної кредитно-фінансової системи забезпечити грошовий ринок України якісними кредитними ресурсами. Під якісними кредитними ресурсами треба розуміти комплекс властивостей цього специфічного товару, котрий адекватно відповідає потребам споживачів: підприємств та фізичних осіб. До таких властивостей належать: доступність та простота в оформленні, достатній обсяг кредитування, прозорість та ефективність надання пільгових кредитів, ефективний механізм рейтингування потенційних позичальників, наявність довготермінових кредитів тощо. Але головним та визначальним критерієм якості кредитних продуктів, безумовно, є їх вартість у часі, тобто розмір відсотків за користування кредитом. Той факт, що кредитні продукти фінансової системи України в десять і більше разів вище, ніж в Європі, США, Японії і навіть арабських країнах, та в 2–3 рази вищий, ніж у Росії, є загальновідомим та не потребує доведення. Тому незаперечним є те, що фінансово-кредитна система України потребує докорінного реформування, спрямованого в першу чергу на зменшення відсотків за кредитні продукти.

Аналіз основних макроекономічних показників функціонування економіки України, наповнення державного бюджету України, стану золото-валютних резервів Національного банку України дозволяє стверджувати, що розповсюджена точка зору про те, що держава повинна подбати про появу на фінансовому ринку України більш якісних (просто кажучи більш дешевих) кредитних продуктів шляхом рекапіталізації неплатоспроможних комерційних банків, або здійснен-

ня фінансових чи валютних інтервенцій є хибною. Держава сама потребує фінансової допомоги, що засвідчується постійними зверненнями України за позиками до світових організацій (МВФ, Світовий та Європейський банк) та прагненням отримати міждержавні позики в Євросоюзі та Росії. Потреба докорінної трансформації фінансово-кредитної системи України підсилюється економічною та фінансовою кризою та глобалізаційними процесами у світовій економіці. Це потребує розробки науково-обґрунтованої адекватної стратегії трансформації фінансово-кредитної системи України.

Зазначена стратегія повинна враховувати ринкові принципи функціонування світової та вітчизняної економіки, тобто повинна бути маркетинговою. В основу такої стратегії може бути покладена ідея про те, що зазначена стратегія може складатися з двох основних складових:

1. *Підвищення ефективності фінансово-кредитної системи України (в першу чергу банківської системи) для мінімізації наявних негативних тенденцій та подолання наслідків фінансової кризи в Україні.* Цього можливо досягти шляхом активного просування на ринок інноваційних банківських продуктів, розроблених вітчизняними науковцями та успішно апробованих в практичній діяльності комерційних банків, наприклад, інтегровані банківські послуги. Наступним напрямком підвищення ефективності фінансово-кредитної системи України може стати наповнення новим змістом існуючих на фінансовому ринку продуктів (зокрема, споживче кредитування, овердрафтові продукти по кредитним карткам), переваги яких достатньо повно описані вітчизняними науковцями. Не менш важливим є розробка, удосконалення та просування на ринок повністю нових банківських продуктів: використання банківських гарантій та акредитивів при кредитуванні забудовників багатоквартирного житлового фонду, використання компенсаційних угод по банківським акредитивам у міжнародних торговельних операціях вітчизняних підприємств, широке використання векселів у грошовому обігу та активізація участі банківського сектору у вексельному обігу (аваль векселів, облік з дисконтом, удосконалення інкасових операцій з вексялями, тощо). Важливою рисою, яка об'єднує всі механізми підвищення ефективності фінансово-кредитної системи України, є максимальне заміщення фінансовими та банківськими послугами традиційних кредитних продуктів на фінансовому ринку. Така стратегія є виправданою, оскільки, з одного боку відповідно до класичної теорії маркетингу саме послугам, у тому числі фінансовим, властиві риси, які дозволяють швидко та ефективно впроваджувати інновації без залучення значних обсягів фінансування. З іншого боку – доведеним є той факт, що банківські послуги є первин-

ними та важливішими для банківської системи внаслідок залучення фінансових ресурсів в мультиплікаційні процеси банківської системи через надання комерційними банками розрахунково-касових послуг.

2. *Повне подолання кризових явищ у фінансово-кредитній системі України та формування якісних кредитних продуктів внаслідок глобальної трансформації фінансово-кредитної системи шляхом впровадження в Україні єдиної європейської валюти «Євро».* Зазначена точка зору висвітлювалась вітчизняними науковцями у чисельних статтях та монографіях. Незважаючи на наявність певної кількості «євро скептиків» щодо кризових явищ у ряді країн зони обігу європейської валюти, автор переконаний, що зазначені негативні кризові явища виникли внаслідок недосконалої бюджетної політики на підґрунті політичних процесів в певних країнах ЄС та не мають жодного відношення до механізмів грошового обігу єдиної європейської валюти, котра попри всі кризові явища демонструє стабільність та по-дальше зміцнення по відношенню до світових валют.

НАСТРОЕНИЕ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ

*О.Н. Бутенкова, аспирант,
Поволжский кооперативный институт Российского
университета кооперации, РФ, г. Энгельс.*

Курс ценных бумаг на фондовом рынке испытывает серьезное воздействие различных факторов из числа известных под названием «настроения». Настроение – это термин, используемый для описания рыночных ожиданий, которые могут быть оптимистичными (позиции «быков»), пессимистичными (позиции «медведей») или различными: в отношении событий текущего дня, и на более длительную перспективу – обозримого будущего.

В первоначальной позиции ожидания всех участников рынка пропорционально равны, т.е. количество трейдеров, желающих покупать, равно количеству трейдеров, желающих продавать. Схематично это можно представить в виде каната.

Рис. 1. Взаимосвязь участников рынка ценных бумаг

С течением времени это соотношение начинает меняться. Поступающую информацию из внешнего мира каждый участник рынка оце-

нивает очень субъективно, поскольку убеждения игрока относительно справедливой стоимости бумаг основаны на: ожиданиях, связанных с будущим, а цена, по которой они согласны заключить сделки, меняется с преобладающим настроением на рынке. В зависимости от этого будет приниматься решение о покупке или продаже ценных бумаг. Таким образом, мы постоянно наблюдаем своеобразное перетягивание каната между быками и медведями. Процесс движения хорошо видно на графиках, где изменение цены представлены в виде японских свечей.

Белая свеча означает, что закрытие цены на данном промежутке времени произошло выше, чем открытие. Черная свеча указывает на то, что цены закрылись ниже открытия. Ряд последовательно поднимающихся светлых баров говорит о преобладании бычьим настроением, ряд последовательно снижающихся темных баров о медвежьем настроении.

Остается только рассчитать – кто из участников рынка: быки или медведи в настоящий момент сильнее тянет этот канат на себя и не ослабевает ли его хватка. Точкой отсчета в движении является последняя котировочная цена. Каждое следующее движение каната в ту или иную сторону показывает одномоментное усилие одного из участников рынка по перетягиванию этого каната на себя. Сумма этих усилий дает возможность оценить не только одномоментное, но и общее направление тренда, а также его силу.

Для определения настроения рынка помогают линии тренда. Уловить начала зарождения тренда и момент его окончания – вот что стремятся обнаружить быстрее других участников торгов подавляющее большинство игроков. Если цены в процессе движения последовательно формируют повышающиеся локальные минимумы, а каждый следующий локальный максимум находится не ниже предыдущего, то имеет место восходящий тренд. Наоборот, если цены в процессе движения последовательно формируют понижающиеся локальные максимумы, а каждый следующий локальный минимум находится не выше предыдущего, то имеет место нисходящий тренд.

Зарождение тренда происходит, как правило, под воздействием каких-либо новостей, которые готовы поступить на рынок. Новостей еще нет, но некоторый круг участников либо предугадывает их появление, либо, обладая инсайдерской информацией, знает, что они с большой вероятностью должны появиться. Новостью может быть очень хороший финансовый отчет, который мало кто мог предусмотреть, или положительный прогноз экономического развития эмитента, какое-либо корпоративное событие (например, выгодное приобретение или смена команды управленцев на более сильную, выход на но-

ЗМІСТ

<i>Алиева С.С.</i> Значение государственных мер регулирования экономики в условиях преодоления последствий мирового финансового кризиса	4
<i>Ахмедова А.Т., Хусанов Б.Ш., Мурадова Н.</i> Факторы, призванные ослабить стимуляторы международного финансового кризиса	5
<i>Бабаш Л.П.</i> Монетарная политика республики Беларусь: состояние и перспективы развития	8
<i>Белькевич Л.Ю., Мизякина О.Б.</i> Логистизация управления товародвижением в условиях сетевой экономики (на примере потребительской кооперации Поволжья)	10
<i>Богущ Е.В.</i> Привлечение иностранных инвестиций как важный фактор трансформации экономики	13
<i>Бритченко І.Г.</i> Стратегія трансформації фінансово-кредитної системи України в контексті глобалізації економіки	16
<i>Бутенкова О.Н.</i> Настроение рынка ценных бумаг	18
<i>Васильченко О.Г.</i> Развитие инвестиционной сферы Республики Беларусь и инвеститционное сотрудничество с Российской Федерацией как фактор противостояния мировому финансово-экономическому кризису	21
<i>Весельская Н.Р.</i> Сегментированность рынка недвижимости в условиях формирующейся рыночной экономики	23
<i>Веремей С.А.</i> Людський капітал: проблеми формування та умови його забезпечення	26
<i>Войтович А.Д.</i> Система інтегральних показників рівня соціально-економічного розвитку регіонів	29
<i>Газриков А.В.</i> Трансофрмация экономики Республики Беларусь путём создания и развития свободных экономических зон	31
<i>Галушак І. Є.</i> Методи розробки стратегічних сценаріїв розвитку регіону	33
<i>Гончарова Л.Н.</i> Состояние и условия инновационной трансформации экономики хозяйствующего субъекта	35
<i>Гребенникова Н.М., Лысюк Р.С.</i> Роль контроля в снижении кредитных рисков	38
<i>Grigoryan К.</i> The analysis of the key priorities for the government of the Republic of Armenia	40

ТРАНСФОРМАТИВНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

Головний редактор **Гречук М.П.**
Комп'ютерна верстка **Бжікян Г.А.**

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 2288 від 5.09.2005 р.*

*Здано до редакції 28.04.2010 р. Підписано до друку 17.03.2010 р.
Формат 60x84/16. Папір 70 г/м². Ум. друк. арк. 11,3 + 0,1 (обкл.).
Тираж 90 прим. Зам. № 092/454*

Видано редакційно-видавничим відділом ПУЕТ
кімн. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014